

B.A. 5th Semester (Honours) Examination, 2020-21
SANSKRIT

Course ID: 50911

Course Code: AH/SNS/501C-11

Course Title: Sanskrit Grammar

Time: 2hrs

Full Marks: 40

The figures in the margin indicate full marks.
Candidates are required to give their answers in their own words
as far as practicable.

१. अधोलिखितेषु यथेच्छं पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः 2X5=10
- क) 'नमस्कुर्मो नृसिंहाय' इत्यत्र रेखाङ्कितपदे केन सूत्रेण का विभक्तिः ?
- ख) 'तुमर्थाच्च भाववचनात्' – को नाम तुमर्थः ? किं नाम भाववचनम् ?
- ग) 'रुच्यर्थानां प्रीयमाणः' – के तावत् रुच्यर्थाः ? अनेन सूत्रेण का विभक्तिः स्यात् ?
- घ) को नाम शेषः ? शेषार्थे का विभक्तिः स्यात् ?
- ङ) 'तत्रोपपदं सप्तमीस्थम्' इत्यत्र किं नामोपपदम् ?
- च) कस्मिन्नर्थे द्विगुसमासः भवति ?
- छ) शौण्डादिगणे केषां ग्रहणम् ?
- ज) किं नामोपसर्जनम् ?
२. अधोलिखितेषु चत्वारः प्रश्नाः समाधेयाः । 5X4 =20
- क) यथेच्छमेकं सूत्रं व्याख्येयम् ।
'कर्तृकरणे कृता बहुलम्', 'साधकतमं करणम्'
- ख) यथेच्छमेकं सूत्रं व्याख्येयम् ।
'स्पृहेरीप्सितः', 'चार्थे द्वन्द्वः'
- ग) एका पङ्क्तिः व्याख्येया ।
'मात्रार्थे किम् ? वृक्षं प्रति विद्योतते विद्युत् ।'
'तमब्रह्मणं किम् ? पयसा ओदनं भुङ्क्ते ।'
- घ) एका पङ्क्तिः व्याख्येया
'कृद्ग्रहणेन गतिकारकपूर्वस्यापि ग्रहणम् ।'
'अतएव ज्ञापकात् व्यधिकरणपदो बहुव्रीहिः ।'
- ङ) अधोधृतयोः एकस्य रूपस्य सिद्धिः कार्या ।
चित्रगुः, अहिनकुलम्
- च) अधोनिर्दिष्टयोः एकस्य रूपस्य सिद्धिः कार्या ।
पुरुषव्याघ्रः, वीणापाणी

३. यथेच्छमेकः समाधेयः ।

10X1=10

क) किं नाम अपादानम् ? अपादानमाश्रित्य कश्चन लघुनिबन्धो लेख्यः।

ख) 'समासश्चतुर्विध इति तु प्रायोवादः' -- व्याख्यायताम् ।

ग) का नाम पदविधिः ? पदविधिमाश्रित्य कश्चन लघुनिबन्धो लेख्यः।